

Kirke og Klosterkirken i Helsingør. Jeg tør derfor ikke give det ærede Medlem noget Haab om, at jeg vil kunne fremsætte Ændringsforslag ved 2den Behandling om Stege Kirke.

Jeg har endnu et enkelt Afsnit tilbage af min Tale, men da jeg ikke vil kunne slutte den paa de 10 Minutter, der ere tilbage, vil jeg henstille til den ærede Formand, om jeg skal standse her.

Formanden: Jeg skal da afbryde Mødet. Det fortsættes i Aften Kl. 8.

Mødet udsat Kl. 3⁵⁵.

Mødet genoptoges Kl. 8.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): I Tilslutning til Udtalelser, der ere fremkomne fra det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (K. Bjerre) angaaende Stiftsmidlerne, har det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) udtalt sig om samme Emne. Det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds spurgte mig, om Stiftsmidlerne ere Statsmidler eller ikke, og spurgte, hvem der skal have den øverste Myndighed ved Anvendelsen af disse Midler, og udtalte, at det nu var paa Tide, at Lovgivningsmagten fik Indflydelse paa Anvendelsen af disse Midler, saa at det ikke mere som nu bliver en Administrationssag, hvorledes disse Penge anvendes, hvorledes de udlaanes, og hvorledes de overhovedet skulle bruges. Disse Spørgsmaal kunde vistnok besvares, uden at man kommer ind paa det første store, omstridte Spørgsmaal om Ejendomsretten til Stiftsmidlerne, de til kirkelige Formaal henlagte Midler. Hvad enten man nemlig siger, at disse Midler tilhøre Staten, som jeg mener, eller man, som nogle hævde, mener, at de tilhøre Kirken, er det givet, at der ikke uden Lovgivningsmagtens Medvirkning vil kunne blive Tale om disse Midlers Anvendelse paa nogen anden Maade end den, de gennem Tiderne have faaet, nemlig til kirkelige Formaal. En

anden Bestyrelse end den nuværende, Stiftsøvrighederne, vilde heller ikke kunne bestemmes uden af Lovgivningsmagten. For saa vidt kan det fremsatte Spørgsmaal besvares saaledes, at det allerede nu ikke er et Administrations-, men et Lovgivningsspørgsmaal, hvorledes Midlerne skulle anvendes, og det samme gælder Spørgsmaalet, hvorledes de udlaanes, idet Udlaanet af dem gaar ind under de almindelige Regler for Udlaan af de under offentlig Tilsyn staaende Midler.

Det er rigtig nok, som det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at Stiftsmidlerne efter Tiendens Afløsning ville blive betydeligt forøgede, saa der kunde være Grund til at overveje, hvorvidt Bestyrelsen ved Stiftsøvrigheden bør bibeholdes. Tiendeafløsningsloven gaar dog imidlertid ud fra, at man bliver ved det nuværende, og herfor taler ligeledes den billige Administration, der haves ad den Vej, ligesom Beboerne af hvert Stift faa den letteste Adgang til at erholde Laan af disse Midler, naar hvert Stifts Midler bestyres for sig. Tiden til at tage Spørgsmaalet op om en anden Bestyrelse af Stiftsmidlerne vilde, mener jeg, først komme samtidigt med, at hele Spørgsmaalet om en Præstelønningslov optages. Om begge Spørgsmaal forventes der Betænkning fra det kirkelige Udvalg, der for Tiden holder Møder her i Byen.

En anden Sag er, om man ikke, naar Stiftsmidlerne forøges saa betydeligt ved den indbetalte Tiende, burde gaa over til at sikre sig en mere betryggende Styrelse ved Ansættelse saavel af Kasserer som af Bogholder, idet det nu er saaledes, at der i hvert Stift er ansat en Stiftskasserer, som har med det hele at gøre og som Regel ikke stiller Kaution, saa at Ansvaret udelukkende paahviler Stiftsøvrigheden. Men i det hele taget tror jeg, at det ærede Medlems Spørgsmaal om en snarlig Lov, der skulde tage Bestemmelse om, hvorledes disse Midler skulde anvendes, hviler paa den samme Misforstaaelse, som gjorde sig gældende hos det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds, og som gør sig gældende hos mange Præster og tidligere har været fremme her i Tinget. Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) talte nemlig om, at det ikke skulde vedblive at være en blot Administrationssag, hvorledes disse Penge anvendes, og det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds talte om de Millioner, Ministeriet nu havde samlet sammen og ophobet ved at beklippe de store